

הסרטים המאכזבים ביותר

אכזבה אחרת: החוטאת

מתנת-כוכב: המחתרת הפוליטינית

שיא הטפשות: בצל כוכבי

עדכון יקר: קדחה לברכה

מוזמנים ושהעולם הזה כתב עליו (683): "סרט זה, שאין בו מלה אחת של שיה, יכול מבחינת הצילום, העריכה, הליחוי המוסיקלי והרעיון, להתחרות בכל אשר הפיקו אמריקה ושאר ארצות אירופה"; הייתי לפושע. סרט קצת סנאציוני ומאד סאדיסטי, אך עשוי יפה בידי הבמאי האנגלו-ברזילאי קאבאלקנטי.

אבל כמה מן הסרטים המעניינים ביותר של השנה היו ישיבים, מהדורות חדשות של סרטי מופת משנים שעברו. במערב אין כל חדש (1930) דיבר מעל הבד אל דור חדש של צופים, שקלט במתיחות כל תמונה וכל מלה של הסרט הפאציפיסטי הגדול. סופו של מלשין (1935). סרטו של ג'ון פורד, על בני אדם פשוטים ואהבת האדם בעיר דאבלין, הוצג במהדורה חדשה, זעזע את המעטים שטרחו ללכת לראותו. נעורי גורקי (1938), סרט סובייטי מסופה של תקופת הזוהר של הקולנוע הרוסי, הגיע ארצה ובעקבותיו באה יצירתו הגדולה מאד של פודובקין, סערה מעל אסיה (1928), שהופקה ברומה של אותה תקופת זוהר.

פריב'קו. הסרט העובדתי החשוב ביותר מאלה שהוצגו השנה בישראל היה ללא ספק המתאר את החיים בחוה צרפתית קטנה. פריב'קו הוצג זמן קצר בישראל, לא זכה להצלחה, סורס בידי בעל בית הקולנוע שסבר שהוא ארוך מדי, הופיע על הבד מוקטע, יצירה שהטילו בה מום. ובכל זאת היה פריב'קו סרט גדול. למרות טפולן של הימים הגסות. בפרספקטיבה של השנה כולה הוא אינו מאבד מגדולתו, להפך. לא היה זה סרט למה שנקרא "הקהל הרחב". התפתחותו איטית, העריכה עשויה בנחת, הוא זורם בשלוה, כמו החיים אותם הוא מתאר. כשלונו הקופתי של פריב'קו היה כשלונו האמנותי של הקהל בישראל.

כישלונות. ברם, כשלונו המפיקים היו השנה מרובים מכשלונו הקהל. ההנדה לבית פורטיטי תורגמה אל הבד כהאשה לבית פורטיטי. סרט חסר ערך שהעלה דמעות בעיני כל שהכיר את הרומאן של גאלסוירחי. אלה שראו, ואהבו את גברת מיניבר, נדהמו בראותם את המשך העלילה, בסרט תולדות משפחת מיניבר. סרטו האחרון של לוביץ', נוכח האשה בפרוה גם הוא לא עמד על הגובה של סרטיו הקודמים, איכזב קשות. אולם לשיא הטפשות הגיע דחקא הבמאי אלפרד רצי קוק, המומחה הגדול לסרטי-פלצות בסרט מבדח מרוב רצינות: בצל כוכבי. איגריד ברגמאן סכלה בסרט הזה מאד, וגם הקהל. שני במאים בריטיים. פאול ופרסבורגר (קולונל בלימפ, נעליים אדומות) היו אחראים לאכזבה אחרת: סרט רומנטי-בריטי צועני בלתי מתקבל על הדעת בשם החוטאת, בו נדה ג'ינפר ג'ונס משמלה עמוקת-מחשוף אחת אל משנה, ממיטה אל מיטה, מדחי אל דחי עד שסיימה את חייה בעומקה של באר. במאי גדול (לשעבר), פריץ לאנג, הגיש מתנת-כוכב, סרט הרפתקאות ילדותי, המחותרת הפיליפינית, בזבו שחקנית כמישלין (מדמאוזל פיפי) פרל על מעשיה מטופשת ושחקן מטופש שבעתיים (טיירון פאואר).

גם ישראל לא טמנה את ידה בצלחת, הגישה לפחות שני מועמדים לרשימת הסרטים הגרועים של השנה. הראשון היה הפוגה, רומאן אהבה ישראלי-כביכול, שנכתב בידי עולה חדש מיד לאחר הגיעו ארצה, הועתק לעברית על ידי משרד קטן לתרגומים בירושלים. שיה מגווח כזה לא נשמע מעולם מעל בד הקולנוע, לא עברית ולא לשון אחרת. לעתים לא היו מלים בפני הגבורים, נהלו את הרומאנים שלהם במבטים חסרי משמעות, גלי צחוק עצור. בעלי בתי הקולנוע בתל-אביב הציגו בהפוגה, החליטו שהוא אינו מתאים להם.

אחר לחלוטין היה גורלו של הסרט הישראלי קללה לברכה. מאחוריו עמדה מכונת הפרסומת של קרן היסוד. הסרט הזה מצא לו מיד בית קולנוע מתאים בתל-אביב ובכל מקום אחר בארץ. ילדי בתי הספר הושבתו מלמודיהם בבקרים והובאו אל בתי הקולנוע לראותו, תמורת כסף מלא. בהשוואה לקללה לברכה של האמריקאי יוסף קרומגולד, הפוגה, שכיום הופק בפרוטות בידי עמרם עמאר איש מארוקו, יכול להחשב לסרט מצויין. קללה לברכה הוא עלבון לכל אדם משכיל, על-בון יקר (קרוב למאה אלף לירות). אבל קרן היסוד סברה אחרת, העתונים היומיים פסלו בקורת שלילית על הסרט, הדפיסו רק בקורת חובנית או את חזון התעמולה של קרן היסוד.

האלופים. העולם הזה בחר בסרטים ושחקנים אלה, מתוך יכול תשי"א, כנציגי השנה:

- ארכעת הסרטים הטובים ביותר:**
- 1. פאוסט (במאי: רנה קלייר).
- 2. יום אחד בניר-יוק (ג'ין קלי, סטאנלי דונן).
- 3. כל אנשי המלך (רוברט רוסן).
- 4. שדרת סאנטס (בילי וילדר).
- הסרטים העובדתיים הטובים ביותר:
- 1. פריב'קו
- 2. סוויטה ורשאית

- 3. עמק הביברים
- 4. עיר במערומיה.
- השחקן הטוב ביותר: מישל סימון (פאוסט).
- השחקנית הטובה ביותר: אוליביה דה האבילנד (היורשת).
- שחקן המשנה הטוב ביותר: תואנו הרנדז (אורח לא קרוא).
- שחקנית המשנה הטובה ביותר: ג'ודי הולידי (בצלט אדם נבראה).
- הכשלונו הגדולים של השנה: 1. בצל כוכבי (במאי: אלפרד היצ'קוק).
- 2. החוטאת (פאול ופרסבורגר).
- 3. המחתרת הפוליטינית (פריץ לאנג).

בתי קולנוע

בשנת הלימודים תשי"א הפכה המלה תמר לאימת מורי בתי-הספר בתל-אביב. בשעת שיעורים משוממים (בעיקר: תלמוד ומטמטיקה) התחמקו תלמידים בעלי-אומץ מהכחות, ירדו לפסג' סולל-כונה ברחוב אלנבי, לצפות בסרט בקולנוע תמר ששעריו פתוחים מעשר בבוקר.

השבוע מתווספת למלון האימים מלה אחרת: אוריון. גם הקולנוע המוד-בא בצל בית המכבי החליט לפתוח את שעריו לעתים קרובות יותר ויציג חמש פעמים ליום, החל מאחת עשרה לפני הצהריים.

תקות התלמידים: הרחבת המילן בעזרת שאר בתי-הקולנוע בכרך. בינתיים אין התלמידים משלים עצמם בתקוות, נוהרים לבית-הקולנוע, השכן למגרשי המכבי, בהמוניהם, דואגים לאוילת הכרטיסים מכרטיסיות הקופאים.

לנוכח תמר ואוריון החלו בעלי בתי קולנוע בשני הכרכים האחרים במדינה, ירושלים וחיפה, דנים בתכנית הרחבת הצגותיהם, קולטות-צופים הרוצים לבקר בקולנוע בשעות היום.

מסקנות, הריהו, כמסמך חברתי, בתי, ולא רק שם. שירת חייו חיטט שייית המוסיקה העממית, שהיא עסק רים רבים. כאן עקב הבמאי מייקל דה, ההופך נגן בעל-שם, מגיע אל בהשוואה למעלה שנאלץ לספס בה. אבל תואנו הרנדז הכושף, כנגן התעלה עליו. אותו הרנדז הוא חד האמיצים ביותר שיצאו מהוליבוד יב נסיון לערוך משפט לינץ' בכושי קרוא. המבוסס על ספרו של בעל האורעות החשובים של השנה. ישראל, וזילם, התעלמה ממנו, הניחה לו אל הארכיון, אבל בעוד שאסתר לא קרוא נכס ברזל של הקולנוע. ל סרטים בעלי רקע חברתי, עליה בלתי פוסקת משך שנים, יש לוקוף ולסרטים נוכח ההצלחה העצומה של יקנו כבמטה קסמים, ההכנסות ירדו. הקולנוע לראות סרט רע, אם הוא "?! הוליבוד הבינה את המו, החלה תר. עד עתה היה הקהל הולך אל

בית יותר

מישל סימון

הטובים ביותר

תואנו הרנדז

זקבל את כל אשר הוצג בפניו. עתה יך שיגרה. לאלצו לצאת מן הבית, באמצעות פיתוי מיוחד. לכן החלה יתה — משובחים יותר, תחת הסיסמה "זות כן החלה הוליבוד מחגיפה לים. בעבור אלה כל הסרטים בעלי הוליבוד, אינו להוט כל כך אחר ל לא שיגרה.

מ מעניינים השנה היו מהוליבוד: הסרט העובדתי-למחצה המראה את יסו המצויר של דיסני שחביל כמה מהיר-הלשון ז'אק; עמק הביברים, זיות בר בהרי הרוקי בארצות-הברית, ירת של צפרדעים; האיש מאקומבר, ועתה אל הבד בידי זולטאן קורדה השנה בישראל; בצלע אדם נבראה; נ כהירת שער וגיודי הולידיי שמה ודברה ודברה ועוררה גלים-גלים של ק עקב קולו של הזמר שליחה את ס בכלא שהראה את אליגור פארקר יוצאת משם פושעת מועדת.

רופה, סרט הונגרי על ילדים עזובים, נדיה פולנית עליוה, אתה המבדחות דם על מנדל איפל, שצולם בידיים זי סימון והציג בפני הקהל המקומי דה מייגרי, המוכר לקוראי הרומאנים, סרט פולני קצר שהוצג רק בפני